

Régi és új „kata” adóalanyok 2022. évi helyi iparüzési adót érintő bevallási kötelezettségéről

(a „22HIPAK” adóbevallás benyújtás nem kötelező, az adózó maga dönthet ennek beadásáról)

1

Figyelem változás!

Az érintett kisvállalkozók **2023. január 15-e helyett, 2023. május 31-ig adhatják be** a NAV-on keresztül az éves helyi iparüzési adóbevallást!

Tisztelt Vállalkozók/Vállalkozások!

Az őszi adócsomagban a legnagyobb „adókönyvités” a kisvállalkozások számolhatnak az **„Egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény** alapján, hiszen a jövőben **2023. évtől a helyi iparüzési adó egyszerűsödik számukra.**

2022. évben már a Kata adóalanyoknak volt változás az iparüzési adózást érintően és jelentős változás lesz a 2023. évi adózásukban is.

Köztudott, hogy a „rég” KATA szerinti adózás megszűnt a törvény erejénél fogva, melyről nem volt bejelentési kötelezettség és nem kellett évközi (záró) bevallást benyújtani. Az „új” KATA alanyai adózhatnak tételes adóalappal, melyről 2022. október 22-ig kellett bejelentést tenni és ez az adó 2022. szeptember 1-2022. december 31 közötti időszakra jár.

A hivatkozott törvény **2023. évtől bevezeti a kisvállalkozó fogalmát.** Kisvállalkozónak minősül az a vállalkozó, akinek/amelynek éves nettó árbevétele nem haladja meg 25 millió forintot, illetve kiskereskedő átalányadózó egyéni vállalkozó esetén nem több, mint 120 millió forint. *(Ha a vállalkozás működési ideje nem érte el a 12 hónapot, akkor ezen értékhatárt időarányosítani kell.)*

Az egyszerűsítés egységesebbé teszi a kisvállalkozók iparüzésiadó-fizetési kötelezettségét, és egyenletes éves bevételi szint mellett adminisztrációs könnyebbséget is fog jelenteni ezen vállalkozások számára. Bármely vállalkozó adóalany választhatja, legyen ő társaság, vagy magánszemély.

A módosuló helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény 51/Q. §-a (1) bekezdése értelmében **a 2022. december 31-én hatályos 39/B. § (3) bekezdése szerinti¹ iparüzési adóalap-megállapítást alkalmazó vállalkozó a 2022. évben kezdődő adóévről 2023. május 31-ig nyújthat be az iparüzési adóbevallást.**

Ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozó a **(3) bekezdés szerinti bejelentését nem teszi meg,** akkor **azzal a vélelemmel kell élni az önkormányzati adóhatóságnak, hogy az iparüzési adó alapját 2023. január 1-jétől a 39/A. §-a szerint az új egyszerűsített módon állapítja meg.**

¹ <https://nav.gov.hu/kereso?query=22hipak>

² (3) A kisadózó vállalkozók tételes adójáról szóló törvény hatálya alá tartozó egyéni vállalkozó (a továbbiakban: tételes adózó vállalkozó) a (9) bekezdés szerint bejelentett döntése esetén, az adó adóévi alapja - a 39. § (1) bekezdésében, vagy a 39/A. §-ban foglalt előírásoktól eltérően - székhelye és telephelye szerinti önkormányzatonként 2,5-2,5 millió forint. Ha a tételes adózó vállalkozó e minősége szerinti adókötelezettsége valamely településen az adóév egészében nem áll fenn, vagy a kisadózó vállalkozók tételes adójában az adófizetési kötelezettsége szünetel, akkor az adó önkormányzatonkénti alapja a 2,5 millió forintnak az adókötelezettség időtartama naptári napjai alapján arányosított része.

A hivatkozott paragrafus (3) bekezdése értelmében, amennyiben az (1) bekezdés szerinti vállalkozó **2023. január 1-jétől nem kívánja az iparüzési adó alapját a 39/A. § szerinti adóalap-megállapítási módszer szerint megállapítani, akkor e döntését 2023. május 31-ig köteles - a bevallási vagy a bejelentkezési, változás-bejelentési nyomtatványon - bejelenteni az adóhatósághoz.**

A bejelentéssel egyidejűleg a 2023. január 1. és a 2024. június 30. közötti előlegfizetési időszakra **75 ezer forint adóelőleget is be kell vallani**, amelyet két részletben kell megfizetni, 2023. május 31-ei esedékességgel 50 ezer forintot és 2024. március 18-ai esedékességgel 25 ezer forintot.

Későbbiekben a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény *(továbbiakban: Htv.)* módosítása³ átláthatóbbá, könnyebben teljesíthetővé teszi az egyszerűsített iparüzési adóalap-megállapításra vonatkozó szabályozást, egyben 2024. évtől jelentősen csökken az adóadminisztráció *(megszűnik a bevallási kötelezettség és évente egyszer kell majd adót/előleget fizetni)* is.

Az új KATA-t *(2022.09.01-től)* már nem alkalmazó vállalkozóknak a Htv-be épülő új, egyszerűsített adóalap-megállapításról szóló döntésüket a 2022. adóévről szóló bevallás esedékességéig, azaz **2023. május 31-ig van lehetőségük meghozni** és azt az előző adóévről szóló (22HIPAK) adóbevallásban jelezni az önkormányzati adóhatóságok felé.

Annak érdekében, hogy az új KATA-t alkalmazók *(2022.09.01-től - 2022.12.31-ig)* számára is 5 hónap álljon rendelkezésre 2023-ban az egyszerűsített adózásról szóló döntésre, a módosítás számukra is lehetővé teszi, hogy **amennyiben a 2022. évről adóbevallás-benyújtására kötelesek, azt csak 2023. május 31-ig tegyék meg** *(a múlt években irányadó január 15-i időpont helyett)*.

Ezért is fontos kiemelni, hogy érdemes kivárni a 2022. évi HIPA bevallás benyújtással – ha a bevallás benyújtás mellett dönt az adózó -, mert az új adózási mód választása - vélelme - későbbiekben jelentős adminisztrációs könnyítést jelenthet.

Fontos azt is tudni, hogy a kisvállalkozó, aki a lényegesen egyszerűsített, új tételes adóalap-megállapítást alkalmazza, sem törvényi, sem önkormányzati rendeleti adómentességre, adókedvezményre, adócsökkentésre nem lesz jogosult.

Tájékoztatjuk Önöket arról is, hogy **Egerben 2023. évtől kivezetésre került az iparüzési adót érintő 50%-os helyi adókedvezmény rendszere, figyelemmel a jogszabályi változásokra.**⁴

2023. évtől a törvénymódosítás szerint valamennyi olyan **kisvállalkozó**, amelynek az adóévi bevétele – éves szinten számítva, azaz 12 hónapnál rövidebb adóév esetén a működés naptári napjai alapján évesítve – a **25 millió** (a személyi jövedelem-adótörvény szerinti átalányadót választó kereskedők esetén a 120 millió) forintot nem haladja meg, **jogosulttá válik az iparüzési adóalapja egyszerűsített megállapítására.**

A módosítása azt is rögzíti, hogy az egyes adózói csoportokban mit kell bevétel alatt érteni. Eszerint a személyi jövedelemadóról szóló törvény hatálya alá tartozó magánszemély vállalkozó esetében a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti bevételt, egyéb vállalkozó esetén pedig a Htv. szerinti nettó árbevételt [Htv. 52. § 22. pont] kell bevételnek tekinteni *(a KATA alanyok esetén utóbbi a kisadózó vállalkozások tételes adójáról szóló törvény szerinti bevétel)*.

Ez azt jelenti, hogy az Szja. adóalanynak, a KATA adóalanynak nem kell külön kimunkálni a Htv. szerinti nettó árbevétel összegét.

³ https://eger.hu/public/uploads/htv-2023-1990-evi-c-tv_63847c378d5a5.pdf

⁴ <https://www.eger.hu/hu/adougyek/jogszabalyok/onkormanyzati-rendeletek/c/2023>

Az új egyszerűsített iparűzési adóalapba történő belépés a következő módon lehetséges: (Htv. 39/A. §(5)-(6))

- főszabály: folyamatosan működő vállalkozó az adóévre az **adóévet megelőző évről szóló bevalláson**,
- jogelőd nélkül kezdő vállalkozó az **első adóévre is**, ezen **adóévről szóló bevallásban**,
- **bejelentkezéskor, bejelentési változás-bejelentési nyomtatványon** adóévre a településen székhelyet áthelyező, telephelyet nyitó vállalkozónak.

(Ez utóbbi nyomtatványt nem a NAV-on keresztül, hanem önkormányzatunként az **Elektronikus Önkormányzati Portálon** <https://ohp-20.asp.lgov.hu/nyitolap> nyújtható be Ügyintézés bejelentkezéssel => EGER MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA => Ügyindítás => Adóügyi ágazat és Általános adónyomtatványok ügýtípus => BEJELENTKEZÉS, VÁLTOZÁS-BEJELENTÉS)

3

Az egyszerűsített adóalap-megállapítás főszabálya szerint **a kisvállalkozónak a helyi iparűzési adóalapját nem kell megállapítania, bevallást nem kell benyújtania** és – mert az adóalap tételes összegű – **az adóalapját nem kell megosztania a települések között.**

Az új adózási modell szerint a kisvállalkozónak későbbiekben **adóelőleget évente csak egyszer kell fizetnie**, s amennyiben a kisvállalkozó bevétele az adott bevételi sáv felső határát nem haladja meg az adóévben, akkor az adóévre fizetett adóelőleghez képest további adót sem kell fizetnie (*az adóelőleg, bevallás benyújtása nélkül a Htv. szövege alapján végleges adóvá válik*). Így, ha a kisvállalkozó adóévi bevétele az előző adóévben is irányadó bevételi sávhatárt nem lépi át, az **évi egyszeri adó(előleg) fizetésen túlmenően az adóéven belül más – adókötelezettséggel összefüggő – teendője nincs.**

Az egyszerűsített iparűzési adóalap-megállapításra jogosult kisvállalkozók egyszerűsített iparűzési adóalapja az adóévi bevételük nagyságától függően sávosan differenciált, (*a székhelyük és a telephelyeik fekvése szerinti*) **önkormányzatunként azonos nagyságú, tételes összeg lesz.**

A törvény módosítása **három bevételi sávot és ahhoz tartozó tételes adóalapot határoz meg.** A bevételi sávokat éves szinten kell tekinteni, tehát 12 hónapnál rövidebb adóév esetén napi időarányosítással kisebb a bevételi sáv összege is.

Eszerint a vállalkozó székhelyére és a telephelyére/telephelyeire jutó adóalap

- 2,5-2,5 millió forint, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot nem haladja meg,
  - o *(éves iparűzési adó: 50 ezer forint)*
- 6-6 millió forint, ha a vállalkozó bevétele a 12 millió forintot meghaladja, de a 18 millió forintot nem haladja meg,
  - o *(éves iparűzési adó: 120 ezer forint)*
- 8,5-8,5 millió forint, ha a vállalkozó bevétele a 18 millió forintot meghaladja, de a 25 millió forintot nem haladja meg. Utóbbi kategóriába tartozik az a kisvállalkozó, aki a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerinti átalányadózó kiskereskedő és bevétele éves szinten nem több, mint 120 millió forint.
  - o *(éves iparűzési adó: 170 ezer forint)*

Amennyiben az adókötelezettség 12 hónapnál rövidebb (*például: kezdő vállalkozás esetén, a vállalkozás megszüntetése esetén, vagy adott településen, ha a kisvállalkozás adóév közben telephelyet nyit vagy zár be*), akkor a Htv-ben rögzített összegű tételes adóalaprak csak az időarányosan kisebb részét kell figyelembe venni adóévi adóalapként.

A kisvállalkozó a tételes adóalap-megállapítási módszert csak a **teljes adóévre választhatja**, s a döntése – *erre vonatkozó külön, évenkénti bejelentés nélkül* – mindaddig érvényes, amíg azt vissza nem vonja. A **22HIPAK adóbevalláson tett nyilatkozat végleges**, az későbbiekben (*pl.: önellenőrzéssel*) nem módosítható!

A **22HIPAK nyomtatvány** NY-01 lapján az A) blokkba bekerült 9.mező egy jelölő, mely 1 és 2 értéket vehet fel a legördülő listából. Az 1 jelölése azt jelenti, hogy az adózó a Htv. 39/A. § (2) bekezdés szerinti egyszerűsített adóalap-megállapítást választja a 2023. évre, a 2 jelölése pedig azt, hogy nem választja azt.

A 2023. januárjától életbe lépő szabályok alapján az adóalap-megállapítási módszer választását a **kisvállalkozó annak az adóévnak az ötödik hónapja utolsó napjáig** (jellemzően az adóév május 31-ig) **köteles bejelenteni**, amelyben e módszert először kívánja alkalmazni (tehát **2023-ban, a 2023-ban kezdődő adóévre 2023. május 31-ig**). A bejelentés az előző adóévról szóló adóbevallási nyomtatványon tehető meg (tehát **2023-ban a 2022. adóévról szóló helyi iparűzési adóbevallási nyomtatványon /22HIPAK/**).

Kérjük majd figyeljenek arra, hogy ha az adózó bevallását késedelmesen (2023. május 31-jét követően) nyújtja be és azt igazolási kérelemmel nem menti ki, akkor a bevallás feldolgozásra kerül, ám az egyszerűsített adóalap-megállapításra vonatkozó bejelentés már nem fogadható el.

A hatályba lépő új szabályok szerinti tételes adóalap-megállapítás egyik jelentős egyszerűsítési vívmánya, hogy ha a **kisvállalkozó ezt az adóalap-megállapítási módszert választja, akkor adóját adóbevallás benyújtása nélkül, évente egyszer, az adóévet követő év ötödik hónapjának utolsó napjáig** (jellemzően: május 31-ig) **köteles majd megfizetni.**

Abban az évben, amelyben a kisvállalkozó első ízben (pl.: 2023) alkalmazza a tételes adóalap-megállapítási módot, s így egy, az általános szabályok szerint benyújtott korábbi adóbevallása alapján az adóév harmadik hónapjának 15. napjára adóelőleg-kötelezettsége van, akkor ezt a korábban bevallott előleget annak esedékességekor (az adóév harmadik hónapjának 15. napjáig) köteles megfizetni (tehát 2023-ban meg kell fizetni a 2023. március 15-i előleget). Ebben az esetben a kisvállalkozó által megfizetett adóelőleg-részlet a tételes adóalap-megállapítást választó kisvállalkozók számára előírt, **az adóév ötödik hónapjának utolsó napján esedékes adóelőleg összegébe beszámít**, s így adóelőleg-fizetési kötelezettsége az adóév ötödik hónapjának utolsó napján csak a már megfizetett adóelőleg-részlet és a tételes adóalap-megállapítást választó kisvállalkozók számára előírt **adóelőleg különbözetének erejéig áll fenn.**

Az adóalap-megállapítási módszer alkalmazásának **első adóévében tehát például 2023-ban, az adóév május 31-i esedékességgel két jogcímen áll, állhat fenn fizetési kötelezettség:** ha a 2022. adóévre felmerül fizetendő adó (a bevallott adó magasabb, mint a 2022-ben teljesített adóelőleg), valamint a 2023. évre vonatkozó előleg megfizetése, mely utóbbi összegbe a 2023. március 15-én már megfizetett előleget be lehet számítani.

**A módszer alkalmazásának második évében, tehát például 2024-ben, már csak egy teendő marad, ha az adózó a bevétele a bevételi sávot nem lép át:
2024. május 31-ig kell előleget fizetni a 2024. évre.**

Rövidesen módosul a „22HIPAK” nyomtatvány és a „Bejelentkezés, változás bejelentés” nyomtatvány is. A módosított 22HIPA bevallási nyomtatvány majd a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) honlapján <https://www.nav.gov.hu/> érhető el. Maga az **iparűzési adóbevallás feldolgozása, esetleges javítása** az önkormányzati adóhatóságnál történik és **az adófizetést** is az önkormányzat számlájára kell változatlanul megtenni. Tájékoztatjuk, hogy az iparűzési adóbevallási nyomtatvány **kizárólag elektronikus úton nyújtható be** az állami adóhatósághoz.

Köszönjük szíves közreműködését.

Eger, 2022. december 6.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Adóhatósága

E-mail cím: ado@ph.eger.hu Honlap cím: www.eger.hu

Telefonszám: +36 (36) 523-700

Ügyfélfogadás helye: Eger Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatal, Eger, Dobó István tér 2.

Hétfő: 9.00-16.00, Kedd: 9.00-16.00, Szerda: 9.00-17.00, Csütörtök: 9.00-16.00

Hivatali kapu használata során a Hivatal rövidített neve: EGERADO

Teljes neve: Eger Megyei Jogú Város Önkormányzati Adóhatósága KRID azonosítója: 644093165